

Hasselnødder med danske rødder

Der er en stigende interesse for nøddedyrkning. En temadag på Pometet i oktober trak fuldt hus og bød på oplæg om smag og afsætning samt fremvisning af et nyt demoareal med hasselnødder.

På temadagen om nøddeproduktion i oktober viste pometmester Lasse Lose rundt i Pometet i Taastrup og lagde også vejen forbi plantagens gamle valnøddetræer plantet i 1956.

✂ Lasse Lose, Pometet og Helle Mathiasen, HortiAdvice, hmat@hortiadvic.dk

📷 Helle Mathiasen

Hasselnøddeproduktion er som sådan ikke nyt i Danmark, og på Pometet i Taastrup indeholder samlingen da også både buske og træer af hassel og valnødder samt spisekastanjer af ældre dato. Men der er opstået fornyet interesse for nøddeproduktion, som umiddelbart har to spor: Skovlandbrug og produktion af planteprotein. I forhold til nødder som proteinkilde er der behov for at skabe viden om sorters egenskaber og egnethed til dansk produktion.

Demoareal på Pometet

Projektet 'Nødder med danske rødder' er et nyt projekt, der kører i 2024-2025, og som har fokus på dyrkning af hassel-

nødder. Som en del af projektet afholdes der temadage, og den anden af slagsen i 2024 fandt sted den 29. oktober på Pometet, hvor der er planlagt og plantet et areal med hasselnødder. På temadagen var der rundvisning på Pometet, og det var muligt at se demoarealet og de nyplantede buske og træer samt få en snak om etablering af hasselnødder.

Smag og afsætning af nødder

På temadagen var der også smagsprøver på nødder og oplæg om smag ved kemiker og supersmager Lisbeth Ankersen fra InnovaConsult. Oplægget om de fem grundsmage og beskrivelse af, hvad smag er, blev underbygget af smagsprøver af spisekastanje, én sort af hasselnødder og tre sorter af valnødder, hvor deltagerne fik mulighed for at bedømme smag i forhold til f.eks. bitterhed.

Sorter på Pometet

På Pometets demonstrationsareal er følgende sorter af hasselnød plantet:

- 'Corabel'
- 'Emoa 1'
- 'Webb's Prize Cob'
- 'Gustavs Zeller'
- 'Sacajawea'
- 'Jefferson'
- 'McDonald'
- 'Tonda Pacifica'
- 'Felix'
- 'Yamhill'
- 'Dorris'
- 'Theta'
- 'Eta'
- 'York'
- 'Pautet'
- 'Webster'
- 'PollyO'
- 'Rosenbæk'

Der er planlagt mekanisk ukrudtsbekæmpelse og maskinhøst af nødderne i Pometet. Derfor var maskiner og udstyr kørt frem til visning på temadagen. Høsten vil ske ved rystning af stammen (foto i midten), og opsamling sker i et udspændt net (foto t.h).

Smagsprøver på bagte spisekastanjer af sorten 'Marigoule' (t.v.), tre sorter af valnødder fra Pometet, 'Odin', 'Grøndal' og 'Kloster' (midt) samt hasselnødder af sorten 'Webb's Prize Cob' fra en dansk hasselnøddeavl (t.h.).

Afsætning kræver involvering

Arealet med nødder i Danmark er firedoblet siden 2020, og i 2023 var det samlede areal med nødder 467 ha. Med en fortsat stigning i arealet og en forventning om større lokalproduktion af nødder er et aktuelt spørgsmål, hvad afsætningsmulighederne er. Hvordan ser og kan afsætningen se ud i Danmark, og hvad er det, de lokalt producerede nødder kan bidrage med? På temadagen kom gastronomisk udvikler Christophe Miolane fra Meyers i sit oplæg med et eksempel, hvor han brugte danskproducerede bælgfrugter som et billede på at gå fra indkøb og brug af udenlandske til danske bælgfrugter. At komme i mål med en sådan omlægning kræver involvering af mange aktører i værdikæden, og eksemplet var tænkt som inspiration til en målsætning om at øge interessen for og afsætning af danskproducerede nødder. ■

Pometets nyplantede hasselnøddebuske fra oktober 2024 skal anvendes til demonstration af udvalgte sorter i intensiv produktion med opstammede buske på egen rod og podede træer samt til visning af 14 forskellige sorter. På arealet er der etableret drypvanding, som er særlig vigtigt i etableringsfasen.

Om projektet og demoarealet

- Projektet 'Nødder med danske rødder' handler om at fremme dansk nøddeproduktion gennem indsamling, opbygning og deling af viden om dyrkning, afsætning, økonomi samt miljø- og klimaeffekter.
- Som en del af projektet er et demonstrationsareal med hasselnødder etableret på Pometet. Arealet blev plantet i slutningen af oktober 2024, og 18 sorter af hasselnødder er plantet som opstammede træer enten på egen rod eller podede på tyrkisk hassel med mulighed for maskinhøst.
- Fire sorter går igen i plantningen og er udvalgt på baggrund af tidligere danske erfaringer samt udenlandske erfaringer for kvalitet og udbytte.
- 'Corabel' og 'Emoa 1' sammenlignes som opstammede træer på egen rod og som podede træer. 'Webb's Prize Cob' demonstreres som opstammede træer på egen rod og 'Gustavs Zeller' demonstreres som podede træer.
- Plante- og rækkeafstand er 2,5 x 4 m og et samlet antal på 800 træer pr. ha.
- Plantningen er anlagt som opstammede træer for at skabe åbne træer med lys til blomsterknopdannelse og dermed optimering af udbytte.
- På sigt vil arealet kunne bidrage med viden om sorterens egenskaber i forhold til intensiv produktion, og der kan laves opgørelser for blomstring, udbytte, kvalitet samt dannelse af rods kud for de sorter, der demonstreres som opstammede træer på egen rod.
- Projektet er støttet af Fonden for Plantebaserede Fødevarer. Projektpartnerne er Seges Innovation, Innovationscentret for Økologisk Landbrug, HortiAdvice, Meyers og Institut for plante- og miljøvidenskab, KU.
- Projektet fortsætter i 2025, hvor der vil blive afholdt yderligere to temadage.

